

LJUDSKI GLAS

Glasi „Kmetsko-delavske zveze“

Izhaja vsako sredo in stane za vse leto 60 K, za pol leta 30 K, za četrt leta 15 K, na mesec 5 K; posamezna številka K 1.40. — V inostranstvu razmeroma več.

Vse dopise in pošiljke za uredništvo in upravništvo „Ljudskega glasu“, kakor tudi za tajništvo K. D. Z. pošiljajte frankirane na naslov: Ljubljana, poštni predal 168. Poštne proste so le reklamacije. Ustmena poročila: v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

Pozor, sodrugi in so-mišljeniki!

Županstva pravkar razglasujejo, oziroma so že razglasila razpis občinskih volitev. V razglasih je navedeno, do katerega dne in do katere ure se morajo vlagati pri okrajnih glavarstvih kandidatne liste!

Kjer še niste sestavili kandidatne liste, storite to takoj in pazite, da ne zamudite roka za vlaganje kandidatnih list! Skrajni čas je, ker so volitve že pred durmi!

Sodrugi!

Vsak kandidat mora kandidatno listo svojeručno podpisati in svojeručno pripomniti zraven svojega podpisa: „sprejemem“.

Noben kandidat ne sme podpisati še kake druge, nam nasprotne liste!

Po vložitvi kandidatnih list agitirajte za svojo listo od volilca do volilca!

Ce le mogoče, ne delajte z nobeno drugo stranko kompromisov!

Ali mora ostati kmet res tlačan za vedno?

Kapitalisti delajo vse mogoče, da očrniijo socializem pri kmetem delavstvu. Nobena laž jim ni tako grda, da bi se jo bali, če le škoduje socializmu. Posebno pa begajo naše ljudstvo z vprašanjem osemurnega delavnika, češ, kam pridemo, če bo delal kmet samo osem ur na dan.

V kratkem je to zamotano vprašanje težko razložiti našemu kmetu, ki ga niti trpljenje ne more izučiti. Po 16 in še več ur gara na dan, vpreza po vrhu še svoje otroke v delo, pa vendar zasluži komaj za neslan močnik. Jasno je, da zasluži torej premalo. Delati mora za druge, druge mora rediti, ti se mu pa smeja in mu razlagajo, da je socialističen program za kmeta škodljiv.

Seveda bi bil škodljiv, če bi hoteli takoj danes začeti delati osem ur na dan, če bi ženam ne dovolili nikakega kmetijskega dela, temveč zahtevali, da se brigajo za domačijo in vzgojo otrok, če bi takoj prepovedali, da otroci ne smejo delati, temveč da moramo skrbeti za njih duševno in telesno vzgojo, da bodo lažje in boljše živeli nego mi. Če bi vse to danes zahtevali, bi moral poginili kmet, z njim pa tudi delavec in meščan.

Pripravljati pa moramo osemurni delavnik tudi na kmetih. To delamo najlažje, če skrbimo za kmetovo izobrazbo, da bo vedel in za njegovo organizacijo, da bo močnejši.

Kmetovi pridelki morajo biti dražji, ali pa jih mora pridelati več. Čez noč ni mogoče pomnožiti rodovitnost polja, pač pa bomo to s časom dosegli v veliki meri, posebno, ko

bomo pridelovali v večjem, ko bomo imeli intenzivnejše gospodarstvo. Tudi ni mogoče pridelke čez noč podražiti, ker je draginja že itak prevelika. S časom se pa morajo podražiti, ker zasluži kmet danes na uro veliko manj, nego bi moral. V zvezi z intenzivnejšim gospodarstvom bo industrializacija zvišala cene pridelkov s časom tako, da bo tudi kmet lahko delal svojih osem ur na dan.

To je potrebno radi zdravja, radi dostojnega življenja, radi napredka. Zakaj bi moral ostati tlačan ravno kmet?

Kapitalisti odgovarjajo: „zato ker je neumen — poskrbimo, da tudi neumen ostane“.

Zato kapitalist ne da kmetu oddiha, temveč ga goni na trdo delo od zore do mraka, da nima časa spametovati se. Da se ne bi spametovali niti otroci, jih je treba goniti na delo. „Od šole itak ničesar nimaš, z knjigo ne boš oral.“

90 ljudi dela ko črna živina, pa si zasluži komaj za najpotrebnejšo prehrano. 10 ljudi ne dela prav nič, samo je in pije, pa je in pije same najboljše stvari. Socialna demokracija pravi tem 90 ljudem delavno ljudstvo, onim 10 pa kapitalisti. Tistim izmed delavnega ljudstva, ki so se dali organizirati, je socializem pomagal: tudi oni so delali kakor črna živina, danes delajo osem ur na dan, pa se svet ni podrl, čeprav so kapitalisti prerokovali da se bo. Kadar se bo organiziral tudi kmet, se bo skrajšal polagoma tudi njegov delavni čas, čeprav prerokujejo kapitalisti, da bi bila to kmetova smrt. Kakor so prerokovali kapitalisti prej delavcu, tako prerokujejo danes kmetu njegov pogin zaradi osemurnega delavnika ne iz ljubezni do njega, ne iz ljubezni do resnice, temveč iz strahu, da se bo moralo končati njihovo lenuštvo in veseljačenje, ker bodo morali takrat tudi sami poprijeti se dela.

Vsak, kdor si služi kruh z delom, spada v „Kmetsko-delavsko zvezo“. Žalibog ima še preveč kmetov mreno na očeh, da se da zapeljati od različnih klerikalnih in liberalnih kapitalistov, ki mu govore v ovčji obleki sladke besede. Ker zmaguje povsod socializem, mečejo delavnemu ljudstvu peska v oči tudi s tem, da sami pridigajo socializem: klerikalni love ljudstvo na krščanski socializem, liberalci na narodni socializem, in ker vse to pri kmetu še ni pomagalo, so ustanovili eni „Kmetško zvezo“, drugi pa „Samostojno kmetško stranko“. Kapitalist, ki si je s priverženim denarjem kupil kmetijo in se vozi na njo v kočiji zabavati se, govori kmetom: „Mi kmetje moramo skupno držati!“ Mnogo kmetov najdejo, ki jim verjamejo, ker garajo noč in dan, nimajo časa čitati, da bi kaj vedeli. Če si pa ob nedeljah odtrgajo par uric, čitajo kapitalistične limanice: „Domoljuba“, „Kmetijski list“, „Domovino“ in druge take časopise.

Vendar se počasi že svita. Pri zadnjih volitvah nas je bilo že 30 tisoč. „Ljudski glas“ se širi od tedna do tedna. Kmetje izpregledujejo, ne verujejo več nikomur, samo svojem lastnemu delu: sami se bomo pomagali.

Še nekaj navodil za občinske volitve.

Volitve so že razpisane. Upoštevajte torej naslednja naša navodila:

Sestavite še te zadnje dni kandidatno listo po vseh občinah, kjer so naše organizacije.

Kandidatne liste je treba najpozneje v petih dneh po razpoložitvi volilnih imenikov predložiti naravnost pri okrajnem glavarstvu. Ker je torej doba za predlaganje kandidatnih list silno kratka, naj gredo naši zaupniki takoj po razglasitvi volitve k županu in zahtevajo obrazce kandidatnih list. Župan jih mora dati vsakemu brez izjeme. Nato pa takoj sestavite kandidatno listo natančno tako-le: Na prednji strani napišite v prvo vrsto kandidate za občinske odbornike, katerih mora biti toliko, kolikor je treba izvoliti odbornikov, in sicer je treba napisati krstno ime, priimek, bivališče (vas in hišno številko) in poklic vsakega kandidata. Ravno tako se v drugo vrsto napišejo kandidati za namestnike. Na spodnjem koncu prednje strani liste se napiše ime, prebivališče in poklic predstavnika (čuvarka skrinjice) in njegovega namestnika. Zadnjo stran liste pa izpolnimo tako-le: Pod robom, kjer je tiskano: „Podpisi predlagateljev liste in podpisi kandidatov, poslednjih z opombo, da izvolitev po tej listi sprejemo“ — pod ta tisk napišemo v sredo zgoraj: Predlagatelji te liste so:

Nato pa napišemo: „Podpisani kandidati za občinske odbornike, oziroma namestnike, ki obenem izjavljajo, da izvolitev po tej listi sprejemo.“ Pod to se lastnoročno podpišejo kandidati za odbornike in namestnike, in sicer najbolje v isti zaporedni vrsti, kakor so na prednji strani predlagani. Poleg podpisov kandidatov za odbornike se podpišejo kandidati za namestnike, tudi v istem redu, kakor so spredaj predlagani. Podpišejo se tako, da lastnoročno razločno napišejo krstno ime, priimek, bivališče (vas, hiš. številka), poklic in poleg tega pripišejo besedico: sprejemem.

Na spodnjem koncu liste se napiše ime in natančen naslov tistega, ki bo listo zastopal pred oblastjo. Najbolje je, če je to prvi kandidat (nosilec liste). Nato se napiše natančen naslov njegovega namestnika. Ne sme se pa zamenjati teh dveh s predstavnikom in njegovim namestnikom.

Kandidatno listo osebno vložite pri okrajnem glavarstvu. Glavarstvo naj vam potrdi sprejem liste. Če dobite kandidatno listo od glavarstva kot nepravilno nazaj, jo takoj popravite in jo nemudoma vrnite glavarstvu!

Ne pozabite, da morate glavarstvu poleg izvirne kandidatne liste predložiti še dva prepisa liste; na teh prepisih pa ni treba biti prav nobenih podpisov. Izpolni se samo prva stran tiskovine. Župan ali gerent vam mora dati uradne tiskovine kandidatnih list. Komad stane dve kroni.

Kandidat za odbornika ali namestnika mora biti star 24 let; izključen od kandidiranja je vsakdo, ki je bil obsojen radi hudodelstva, radi tatvine, poneverbe, goljufije, oduševstva,

beračenja, vlačuganja, dokler ne minejo tri leta po prestani ali zastarani kazni, dalje tisti, ki je bil obsojen radi pregreška zoper kazenskopravne določbe v varstvo volilne svobode, za dobo šest let po prestani kazni. Take osebe ne smejo kandidirati, če so tudi vpisane v volilni imenik. Kdor stanuje v drugi občini, ne sme biti voljen.

Da so predstavniki list (čuvarki skrinjic) vedno navzoči, je važno zlasti v tistih občinah, kjer so župani in odborniki naši nasprotniki.

Volitev traja od osmih zjutraj pa do petih popoldne.

Volilni odbor (tudi predstavniki list) se sestane že eno uro pred pričetkom volitve, da prevzame od župana volilni material (skrinjice, kroglice in imenik volilcev). Skrinjice je treba natančno pregledati, če so v redu. Predvsem je treba ugotoviti, da so skrinjice prazne in da ni morda v njih že kaj kroglic.

Kandidatne liste se uvrstijo po tistem redu, v katerem so bile predložene političnemu oblastvu. Lista s prvo številko pride na prvo mesto; lista z drugo številko na drugo mesto itd.

Volilne imenike si prepisite, ker tvorijo podlago za agitacijo. Tudi je važen prepis zato, ker morajo biti kandidati vpisani v volilnem imeniku.

Vsako sleparijo, goljufijo in nepravilnost, ki jo uganjajo pri predpripravah za občinske volitve liberalci, klerikalci, samostojneži ali kaka druga nam nasprotna stranka, takoj naznanite v Ljubljano, Centralno tajništvo JSDS in KDZ, poštni predal 168.

Vsak naš somišljenik naj začne z energično agitacijo za udeležbo na volitvah med tovariši. Ako stori vsak volilec svojo dolžnost, tako da ne ostane nobeden doma, bo zmaga naše stranke gotova. Seveda bo šlo za vsak posamezen glas, zato naj ne ostane nikdo doma!

Živela kmetско-delavska občina!

Volilni kompromisi.

Po nekaterih kmetških občinah so se naši pristaši združili za volilni boj s SKS (Samostojno kmetško stranko). Naša stranka je sicer proti temu, ker ne smemo pozabljati, da je vsak proti nam, kdor ni z nami. Posebno pri volitvah nismo nikdar sklepali kompromisov.

Na kmetih pa priznavamo, da je treba od principa odstopiti, če je sila. Mnogi naši pristaši poznajo posamezne samostojneže kot pridne, poštene in delavne može, jih zato spoštujejo in bi jih radi videli v občinskem odboru, ker jim zaupajo. Nasprotno so naši sodrugi pri samostojnejših prav dobro zapisani. Nič čudnega ni, če podpirajo drug drugega v boju za pošteno občinsko gospodarstvo.

Tudi program SKS je našemu zelo podoben, tako da ni čudno, če so na ta program dobili več glasov nego mi: ljudstvo je pač verjelo programu, ki je hotel pomagati delavnemu kmetu. To ljudstvo ni prav nič krivo, da vodijo „Samostojno kmetško stranko“ kapitalisti. Če so ti kapitalisti pomagali bosanskim veleposestnikom z zneskom 1200 milijonov kron, in če bo teh 1200 milijonov kron moral plačati naš kmet z davki, ki bodo morali biti še višji, čeprav že danes omagujemo pod njimi — potem vemo prav dobro, da naš mali kmečki posestnik ni zakrivil tega. Nimamo povoda sovražiti ga zato, ker je verjel programu samostojnejšev, odpreti mu moramo oči.

V občinskem gospodarstvu pa tudi sicer ne gre za državno politiko, temveč za pravično upravo občine. Naše organizacije bodo zahtevale povsod naj bodo občinske seje javne, bodo na svojih sestankih pretresale vsako važno vprašanje in vplivale na občinske odborne, da bodo delali pošteno. Boljše je, da volimo v občino može, ki jim zaupamo, nego da bi volili samo strankin program, ki bi pa o njem ne vedeli, če ga bodo izvoljenci znali pravično izvrševati. Saj vemo, da tudi med našimi sodrugi ni še povsod prave jasnosti, v tako kratkem času ne moremo zahtevati, da bi prej nezavedni kmet postal že zadostno podkovan. Učimo se še le.

Vodstvo naše stranke bo seveda delovanje „Samostojne kmetške stranke“ v državni po-

litiki pobijalo odslej ravno tako kakor prej. V posameznih občinah pa našim pristašem ni moglo zabraniti, da delajo po lastnem predvarku.

Spomladanska paša za čebele.

Čebelarji letno pašo pač cenijo, a spomladno cenijo vse premalo. To pa zato, ker učinkovanje spomladne paše ni tako očitno kakor učinkovanje poletne. Poleti, ko čebele niso več sestradane, ko panj za zalego ne potrebuje veliko več medu, ko ima sam vsaj nekaj medene zaloge, se seveda takoj vidi, koliko je panj nabral. Spomladi je to drugače: čebele porabijo nabrani med, kolikor jim ga preostane od lastne hrane, za zalego. Spomladna paša se nam zato ne kaže v obliki medu, temveč v obliki zalege. Čim boljša paša, tem več zalege.

Ravno zalega pa je spomladi potrebna. Panj, ki ne zastavi spomladi obilne zalege, ne bo postal o pravem času močan. Ker pa more nabrati le močan panj medu in ker leta more rojiti pravočasno, vidimo, da je zgodnja zalega, iz katere se izvale zgodnje čebele, dragocena in odločilnega pomena.

Zato pa: izrabite spomladno pašo!

Spravi, če je mogoče, panje na miren in solnčen prostor, kjer se nahajajo rastline, kakor resje, teloh ali kurice, leskovje, jelše, vrbe i. dr. Na resju, telohu in drugih cveticah berejo čebele obenem med in cvetni prah; na leskovju, jelši i. dr. pa le cvetni prah sam. Tudi cvetni prah sam je za čebele dragocen, ker so dokazala raziskovanja, da ga potrebujejo čebele neizogibno za svojo hrano, posebno pa za hrano mladičev, t. j. zalego mladih čebel. Kar sta nam ljudem meso in mast, to je čebelam med. In kar so nam močnate jedi s kruhom vred, to je čebelam cvetni prah (ki ima v sebi res slične snovi kakor je moka). Kakor nam bi ne bilo mogoče s samim mesom in samo mastjo zrediti čilih in zdravih otrok, tako ne morejo zrasti pri samem medu zdrave čebele, ki bi mogle pozneje pridno in vztrajno nabirati.

Iz Kmetško delavske zveze.

Vsem našim organizacijam KDZ. Centralno tajništvo KDZ v Ljubljani poziva vse organizacije KDZ, da mu javijo, če so postavile kandidatno listo za občinske volitve in v kateri občini. Tudi naj naznanijo, kdo je nosilec liste. To je potrebno valed tega, da bo imelo centralno tajništvo natančen pregled in informacije.

Shodi KDZ.

Volilni shod v Lajtersperku se bo vršil dne 17. aprila t. l. v gostilni Marek ob 9. uri dopoldne. — Volilci! Pridite vsi!

Dopisi.

Loče Dne 20. marca so imeli pri nas klerikalci shod, na katerem je pa bila večina navzočih naših KDZ. Večni klerikalni poslanski kandidat Žebot je prosil najprej za mirno zborovanje, ker je med drugimi videl v bližini sebe našega velikega kmečkega prijatelja in socialista Jurija Pevca. Najprej se je v svojem govoru Žebot zlagal, da socialni demokrati glasujejo z vlado, nakar ga je Pevce resno opomnil, da to ni resnično, ker socialisti zahtevajo republiko. Ko je Žebot udaril po socialnih demokratih, kako da derejo in farbajo ljudstvo, je Pevce zaklical: „Kaj pa Korošec in verižnik Pollak v Ljubljani?“ Ko je Žebot pričel govoriti o kancelparagrafu, s katerim hočejo liberalci in socialisti dati duhovnikom nagobčnik, da bi duhovniki ne smeli govoriti na prižnici o politiki, so se slišali celo med klerikalci samimi vzkliki, da bi bilo ta pametno. (V pojasnilo sodrugom bodi ob tej priliki povedano, da se je Žebot tudi tukaj zlagal; kajti socialisti niso tudi ne za kancelparagraf, ker je to izjemen zakon, ki omejuje državljanske pravice in mi za vsakega državljana zahtevamo

popolno državljansko svobodo. Op. ur.) Ko je Žebot govoril o tem, da so Muslimani vstopili v vlado za 1200 milijonov, je pa Pevce pametno pristavil, da se tudi liberalcem in demokratom gre le za milijone. Ta medklic je bil pa nekaterim klerikalnim petelinčkom vendar le preveč in menili so se, da vižejo Pevca ven. (Če bi ne bila naših večina!) Končno je Žebot pozival svoje kimovce, da naj le volijo še za naprej klerikalne gruntarje, verižnike in Korošce, ker je baje zopet vera v nevarnosti in pa zakon, kar je za naše Marijine devičice in tercijalke najbolj važno. Da bi klerikalni trebuhu ne ostali prazni, je še nagovarjal kmete, naj se zavarujejo pri klerikalni Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani. Ob koncu vseh koncev je dal Žebot besedo sodrug Pevcu misleč, da ga v kozji rog spravi. Ta pa je možato povedal, da se ne bojimo klerikalnih grozilcev; in govoreč o očitku, češ da smo socialisti brezverci, je povedal, da je njegov oče dal 70.000 goldinarjev za cerkev, tako da otroci niso ničesar podedovali. Povedal je tudi, kako so duhovniki nagovarjali za vojna posojila s prižnice, tako da je danes vsled tega mnogo revežev. Končno je Pevce rekel, da na tem shodu ne bo govoril, ker ni bil naš shod, in ne mara, da bi se ubogi mali kmet in delavec tepla, temveč je naše stremljenje, da se oba zedinjena borita proti odušni gospodi. Nato je župnik rekel, češ da so bili duhovniki prisiljeni, da so agitirali za vojna posojila, zborovalci pa smo si na tistem mislili: No, ti naj bi bili torej Kristusovi nasledniki? Menda so pa imeli to nalogo celo od samega papeža in škofa! Cesarja Franca Jožefa in vso gospodo so vedno v nebesa povzdigovali in vedno zanjo molili, za ubogo paro pa seveda ne! — H koncu so klerikalci sprejeli nekako protestno resolucijo. Pevce pa je napravil medklic: Zoper draginjo in odušstvo pa ne boste nič protestirali? In Žebot je rekel: Smo pozabili. Mi kmetje pa smo si Pevceve medklice k sreči vzeli, ker so nas opomnili, da naj bomo previdni pri volitvah in da naj se varujemo volkov v ovčjih kožah.

Zibika. Ko je naš župnik hodil nabirat koruzo in fižol po revnih bajtah, je prišel tudi k nekemu kočarju na Škofiji, kjer so bili naši sodrugi. Tu je rekel, da naj gospodar ne pusti v svojo hišo nobenih lumpov, tudi k zborovanju ne. (Tam smo socialisti prirejali shode.) Nato je rekel še, da naj volijo Koroščevo stranko, ker je Korošec baje najbolj „kšajt“ človek na svetu. Pri tej agitaciji je župnika podpiral tudi cerkovnik. Oglasil pa se je neki ujetnik iz Rusije, slučajno malo vinjen, in rekel, da prej ne bo miru, predno ne pridejo boljševiki. Ko je župnik to čul, jo je naglo odkuril iz borne kočice kakor da že v resnici vidi „boljše-bika“, ki drvi za njim. Od treh tu navzočih sodrugov je eden takoj šel domov. Župnik pride k njemu in vidi, da miza ni pogrnjena. Vnel se je med župnikom in gospodarjem razgovor, v katerem je gospodar župniku povedal, da naj nikar ne misli, da bo sedaj, ko se je sodrug Pevce v Poljčane preselil, delal kar bo hotel. Politiko da naj na prižnici pusti v miru in tudi tiste besede o „prodaji mesa“; tudi da naj ne računa toliko za pogrebe, za maše in poroke, ker sicer se pritožimo; tudi da naj se bolj briga za zadnjo popotnico umirajočim in naj ne dela pri tem neprilik; dalje mu je sodrug omenil tudi neki denar, ki ga je župnik šele po dveh letih na pritisk sodr. Pevca na svetlo dal, ter vprašal tudi, kaj bo z denarjem, ki se je zbral za kapelico, in kje je denar od prodanih zvonov; sodrug ga je opomnil, da ni farane nič vprašal, kam naj se dene tisti denar, in tudi da farani delajo župnika in ključavničarje odgovorne, ker niso nič vprašali, če smejo podpisati vojno posojilo. — Rekel je sodrug tudi, da farani hočejo same duhovnika in nič drugega. — „Slovenski gospodar“ je nedavno poročal, da je bivši posestnik Pevce v Zibiki, ki si je s svojo pridno roko obdeloval zemljišče, katerega je pred 20 leti kakor pravo puščavo kupil, z veriženjem z vinom kupil drugo posestvo v Poljčanih, ter da je iz samostojne stranke prestopil v socialistično. Kolikor mi Pevca poznamo, je bil ves čas v klerikalni stranki, ob ustanovitvi SKS je prestopil v to, in čez tri mesece je pa vstopil v soc. dem. stranko. Mož bo kot poštenjak in izkušen človek že imel vzroke, da je to napravil. V ostalem pa povemo, da mi „Slov. gospodar“ prav nič več ne verjamemo. „Slov. gospodar“ se je o Pevcu že enkrat prej zlagal, ko je pisal, da je bil na pretepu v Šmarju, dočim je bil

Pevce tisti dan v Ljubljani, katere laž je „Slov. gospodar“ tudi potem preklical. Pevca pa tem potom prosimo, da nam v kratkem času obrazloži vzroke, zakaj je po tako dolgem času izstopil iz klerikalne stranke in potem v tako kratkem iz SKS. To nas zanima in upamo, da izvemo mnogo zanimivega.

Rečica v Savinjski dolini. Tukajšnji klerikalci prirejajo vedno skrivne shode. Dne 20. pr. m. so imeli tak shod v svojem izobraževalnem društvu, na katerem je govoril pokvečeni Pušenjak. Enak shod so imeli tudi 12. m. m. v Marija Nazarijih v orlovski dvorani, kjer je istotako govoril Pušenjak. Na občnem zboru klerikalnega konsumnega društva so tudi imeli obenem svoj shod in je govoril Pušenjak. Orožbeni so ta shod sicer prepovedali, toda vršil se je vseeno. Torej za klerikalne shode ni nobene nevarnosti ali črnih koz, za naše shode nalezljive bolezni ali črnih koz, za naše shode KDZ pa so! Kadar imajo klerikalci svoja zborovanja, ni videti nobenega vladnega komisarja in tudi nobenega orožnika, ki bi nadzoroval in zborovanje. Seveda če bi pa mi imeli kako zborovanje, bi pa politični komisar vse orožnike poslal poslušat, kaj da se pri nas govori. Klerikalci imajo popolnoma proste roke in agitirajo, kakor se jim zljubi. Če sedaj ne bodo pri občinskih volitvah zmagali, ne bodo nikoli. KDZ činski volitvah zmagali, ne bodo nikoli. KDZ seveda se ne sme pa niti ganiti. Klerikalci agitirajo na shodih, na skrivnem, na prižnici in v spovednici. Ni dolgo, odkar smo čitali, da je vladna sklenila uvesti kancelparagraf, po katerem se ne sme duhovnik v cerkvi pečati s politiko. Naš župnik in kaplan Jazbinšek čudno nadleguje ženske pri spovednici. Druga jih ne vprašata, kakor če berejo „Ljudski glas“, na kar pravita, da ne dasta odveze. Ako je mož pri KDZ, tudi ne dobi odveze. To je prav čudna agitacija in grda zloraba vere v politične namene! Za sedanje občinske volitve so klerikalni agenti ljudstvo že popolnoma zbegali, tako da so ljudje že skoro pozabili, kakšne stvari da je klerikalizem počenjal med svetovno vojno. Najbolj pa moti naše dobre ljudi to, ker jim prebrisana politična tička župnik in kaplan vbijeta v glavo, da bo vsak pogubljen, kdor ne bo volil klerikalne stranke. Res je, da bo treba tej ogabni politični agitaciji klerikalcev napraviti konec enkrat za vselej. Duhovniki sicer priporočajo, da so oni vsega mogočnega in edini za odpuščanje grehov. Priporočajo tudi, da morajo ljudje duhovnika vedno k bolniku klicati, sedaj pa, ko je več ljudi zbolelo na črnih kašah, se pa branijo z vsemi štirimi prsti k bolniku, čeprav bi se vsled svoje vsemogočnosti menda tudi nalezljive bolezni ne smeli strašiti. Ni dolgo od tega, ko so poklicali kaplana k nekemu bolniku. Kaplan se je zelo težko odločil, da je šel k bolniku. Toda ko pride do hiše, je hodil okolo nje, kakor maček okolo vrele kaše. Ker je videl, da ga ljudje opazujejo, je pa varen šel notri. Ko pa je bolnika zagledal, se je zasukal in zbežal nazaj demov in bolnika ni hotel izpovedati. Drugi dan je moral pa župnik spovedat bolnika in se ga bolezen ni prišla. To je res čudno, da se ti vsega mogočnega bolnika tako bojijo. — Za sedaj naj bo dovolj, drugič bomo pa še kaj poročali.

Šmartno ob Dreti. V času, ko se pričinja nova volilna borba, oglasimo se tudi mi, in povemo svetu, da nismo še politično zaspali! Na bližajoče se občinske volitve se dobro pripravljamo, da sklenemo zadnji račun s našimi klerikalci, ki so si delali račun brez krčmarja. Zadnji čas smo tudi izvedeli, da nas namerava zapustiti naš župnik in si poiskati kakšno bolj črno faro. No, boljše službe mu ne zavidamo, čeprav mu je naša Kmetko-delavska zveza hudo v žolodu ostala, in bi jo najraje kar s cmoki vred pohrustal. Nadejamo se, da nam bode potem škof Napotnik naklonil razsodnejšega dnšnega pastirja, pred katerim bomo vsi verniki enaki in enakopravni, ker vsi plačujemo davke, od katerih živijo tudi duhovniki. To bi bilo želeti, naj si bode potem našim terciarkam všeč ali ne. — Rdečkarji.

Politične beležke.

Reakcionarnost sedanje vlade se zrcali tudi iz naslednjih dveh dejstev: Dne 27. m. m. je bil v Sarajevu velik zemljoradniški shod, da protestira proti rešitvi agrarnega vprašanja, kakor ga je sklenila izvesti sedanja vlada. Vladi je bilo sveda to zborovanje zelo nepri-

jetno. Zato je poslala nebroj svojih agentov na kmete, da odvrnejo kmete od shoda s pretezo, češ, da se shod ne bo vršil. Ponekod so pa žandarji kmete siloma zadržali v vaseh. Shod se je pa vendarle vršil. Toda pod kakšnimi okolnostmi! Vlada je razpostavila v okolici sarajevske kasarne kralja Petra nad 100 žandarjev, a v kasarni sami so bile pripravljene strojne puške! Poleg tega je sarajevska vlada izdala tudi oklic, kjer pravi, da so baje vse stranke, ki so v vladi, sprejele sporazum glede agrarnega vprašanja s Turki z zadovoljstvom. Take so današnje policajdemokratske metode liberalcev, radikalcev in samostojnežev! — Dalje hoče vlada delavske strokovne organizacije postaviti pod policijsko kontrolo, tako da bi celo na vseh sestankih delavskih organizacij bil poleg policist! — Take stvari se še pod črno Avstrijo niso godile. To so atentati buržoazije na pravice delavskega ljudstva. Zato pa: mali kmet in delavec združita se trdno v boju zoper krivične kapitalistične stranke, da dosežeta svoje pravice. Pokažita svojo zavest že sedaj pri občinskih volitvah in volita le svojo KDZ!

Ustava. V drugi polovici tega meseca se bo sestala konstituenta, da bo sklepala o sprejetju ustave, kakor jo bo predložil ustavotvorni odbor. Vlada misli, da bo ustava sprejeta najkasneje do konca meseca julija. — Če bo le šlo!!

Komunisti in občinske volitve. Komunisti nameravajo pri predstojajočih občinskih volitvah z novo sleparijo stopiti pred razredno zavedni proletarijat in kmetijski proletarijat. Ker si ne upajo več nastopiti pod svojo komunistično firmo, ki je skrahirala, bi pa vendar radi še naprej cepili vrste proletarijata in tako pomagali buržoaziji in belemu terorju do zmage, so se odločili, da nastopijo pri občinskih volitvah pod firmo „Delavsko-kmečka republikanska stranka“. To vest imamo iz zanesljivega vira. Svarimo vse somišljenike, da tem najnovejšim komunističnim limovcem ne nasedejo!

Državni proračun za leto 1921 do 1922. Kakor se poroča, bo finančno ministrstvo znižalo državni proračun tako, da ne bo presegal 5 milijard dinarjev. — Samo po sebi se da kajpada sklepati, da za vojno ministrstvo vlada ne bo zmanjšala izdatkov, pač pa izdatke za socialne, kulturne in gospodarske namene. Militarizem bo požrl zopet milijarde, kmet in delavec bosta pa plačevala davke ob vsakem svojem koraku in pri vsakem grizljaju kruha!

Korupcija. „Jutarnji list“ je poročal, da so imeli demokratski in radikalski poslanci v Beogradu skupno zborovanje, na katerem so razpravljali o razdelitvi živine, ki jo je država dobila na račun vojne odškodnine od Nemčije. Kakor znano, so Nemci za časa vojne odvedli iz Srbije vso živino, in mora glasom mirovne pogodbe ljudstvo v Srbiji dobiti čimprej odgovarjajočo odškodnino v naravi. Toda mesto da bi se sedaj ta živina razdelila najsiromašnejšim brez ozira na strankarsko pripadnost, hočejo demokratski in radikalski tudi pri tem delati strankarsko kupčijo. To je že skrajna korupcija in brezakonitost razmere!

Izjava srbskih republikancev. Srbska republikanska stranka je po svojih zastopnikih izjavila, da je pravo zedinjenje vseh Jugoslovancev mogoče le v republikanski obliki. Radikalska stranka pa si misli stvar tako, da naj Hrvatska kot samostojna republika vstopi v federativno zvezo z ostalo Jugoslavijo. — Tudi mi socialisti smo prepričani, da se more pravo združenje jugoslovanskega naroda izvršiti le v republikanski obliki, nakar bo tudi izginila vsaka misel nadvladja enega plemena Jugoslovancev nad ostalima dvema plemenoma. Naše geslo je in bo torej vseskozi: V boj za jugoslovansko republiko!

Po svetu.

Madžarska.

Ekscesarja Karla pustolovščina, ki je povzročila toliko razburjenja, je končana po zaslugi Madžarski sosednih držav. Jugoslovanska vlada se je bila za slučaj, da bi bil Karol res zasedel madžarski prestol, pripravljala tudi že na to, da vojaško poseže vmes. Tako je je moral ekscesar Karol zopet odkuriti tja, odkoder je prišel — v Švico. Ko se je vozil skozi Avstrijo, mu je delavsko ljudstvo na nekaterih postajah pri-

redilo mačje koncerte. Habsburške pustolovščine je za vedno konec. Danes je pa tudi več kot jasno, da je to pustolovščina podpirala ali pa celo uprizorila francoska kapitalistična politika. Po Karlovem odpotovanju je madžarska vlada, da lepše izgleda, navidezno odstopila.

Italija.

Italija doživlja velike notranje krize. Na eni strani se močno širi socializem in revolucionarno razpoloženje ljudstva, ki vpije za socialnimi reformami in agrarno reformo, na drugi strani pa uprizarjajo svoje gonje zoper delavstvo tako zvani fašisti, ki ubijajo, požigajo in izvršujejo nasilstva. Pred par dnevi so imeli na večjih krajih hrvaški kmetje v Istri krvave boje s fašisti. To gibanje se je posebno močno pojavilo sedaj, ko je vlada razpustila sedanji parlament in je za 15. maja razpisala nove državnozborske volitve. — Te dni se vrši v Rimu konferenca nasledstvenih držav (novih držav v Srednji Evropi). Na to konferenco je tudi Jugoslavija poslala tri svoje delegate. Glavna snov, ki jo ta konferenca obravnava, je, kako vzpostaviti gospodarske odnose med temi državami, ali — slovensko rečeno — kako vzpostaviti prajstrajberije.

Francoska.

Francoska kapitalistična vlada je v hudih finančnih stiskah in zato je njen zastopnik Viviani šel v Ameriko beračit za „solde“, ki jih pa seveda ni dobil. Sedaj Francozi zopet hujskajo Poljake, da ti začno pritiskati na Nemčijo, da plača vojno odškodnino. In res, med Poljaki in Nemci so že bili na meji manjši spopadi. Francozi pa snubijo za svoje politične načrte Jugoslavijo. Ker francoski kapitalisti iz Nemčije ne morejo iztisniti vojne odškodnine, ji obljubljajo „močno roko“, t. j., da bodo zasedli vsa večja mesta Nemčije.

Nemčija.

Na Nemškem komunistični nemiri še niso popolnoma ponehali. Komunisti so po večjih krajih metali bombe in porušili rudnike.

Angleška.

Na Angleškem se je delavstvo solidarno dvignilo zoper kapitalistično vlado. Izbruhnili so velikanski štrajk angleških rudarjev, ki jih je poldrug milijon. Rudarji so spustili v vse rudnike vodo. Stavka je silno važna in če zmagajo delavci, bo to velika zmaga svetovnega proletarijata. Rudarjem so se pridružili tudi prometni delavci in delavci kovinske stroke. Angleška vlada je v velikih skrbih. Proglasila je izjemno stanje. Na Škotskem so bili že med delavci in vojniki krvavi spopadi. Na Angleškem je danes s stavkajočim vred 5 milijonov delavcev brez dela.

Češkoslovaška.

V Smolnicah je bil pred dnevi krvav pretep komunistov in klerikalcev. — Češkoslovaška vlada se pripravlja, da po vzgledu Angleške sklene z boljševiško Rusijo gospodarsko pogodbo.

V Švici

je zavlada v industriji velik zastoj in brezposelnost delavstva od dne do dne narašča.

Grki

so bili v Mali Aziji od Turkov zopet hudo tepeni. V neki bitki so izgubili 8000 mož. Grki so začeli vojno zoper Turke na željo francoske vlade, ki spravlja vedno druge po kostanj v žrjavico.

Rusija.

Na Ruskem je sedaj popoln mir.

Amerika.

Predsednik Združenih držav, Harding, je izjavil, da Amerika ne pripoznava mirovne pogodbe z Nemčijo, ki je bila sklenjena v Parizu, ter da bo Amerika sklenila z Nemčijo poseben mir. To je zopet hud udarec za francoske kapitaliste!

Domače vesti.

Umrl je sodrug Ivan Rutard po dolgi mučni bolezni, z Bogom spravljen. Bil je naš agitator in ustanovitelj naše podružnice KDZ v Rušah. Bodi mu zemljica lahka!

Obsodba upornih kmetov na Hrvaškem. Zagrebško sodišče je zaključilo obravnave proti upornim hrvaškim kmetom iz Bjelovarske Morovice, ki so se uprli zaradi žigosanja živine

in vozov. Deset kmetov je bilo obsojenih na 1 do 11 let zapora, 7 pa jih je bilo oproščenih.

Žalosten začetek občinskih volitev. V mali občini Kriškavas pri Višnji gori je ustrelil občinski gerent Janez Župančič iz Zavrtač posestnika in nosilca klerikalne kandidatne liste za to občino Janeza Zajca iz Kriškevasi. Gerent Župančič je tudi pristaš klerikalne stranke.

Poštna pristojbina v inozemstvo so se povišale. Na navadna pisma do 20 g teže je treba prilepiti znamko za 4 krone.

Za čebelarje. V ljubljanski okolici se je pojavila med čebelami gnjiloba čebelne zalege, ki je za čebele zelo nevarna bolezen.

Predrzen rop v Mariboru. Dne 1. aprila se je izvršil na menjalnici pri kolodvoru pravcati ameriški bančni rop. Ob osmih je vstopil v menjalnične prostore človek in vprašal službočega uradnika po dinarskem kurzu. Takoj za njim pa sta v prostore vstopila še dva druga neznanca, potegnili vsak svoj samokres, ga postavila na uradnika in zaklicala: Roke kvišku! Tretji je na to hitro zvezal uradnika na rokah in nogah, druga dva sta pa iz blagajne oropala 330.000 od 350.000 kron v raznih valutah. Na to so vsi trije lopovi izginili. — Policija je pa lopove izsledila. Bili so trije Rusi.

Železniška nesreča. V soboto zvečer se je odtrgalo za postajo Mitrovico od tovrnega vlaka več vagonov, ki so neopaženo ostali na progi. Ko je kmalu na to vozil na progi drug tovrni vlak je v temi zadel na stoječe vagone. Lokomotiva in 10 vagonov je popolnoma razbitih.

Ljubavna drama. V Ljubljani je pred nekaj dnevi narednik Ivan Kliba iz ljubosumnosti ustrelil svojo zaročenko in jo težko ranil v prsa. Nato je ustrelil še sam sebe do smrti.

Rodbinska tragedija na Govjeku. Zavrtni morilec 55 letnega posestnika Janeza Kreka p. d. Lužarja na Govjeku, 19 letni posestnikov sin France Alič, je po umoru pobegnil in ga orožniki doslej še niso mogli izslediti. Najbrže je pobegnil v zasedeno ozemlje. Orožniki so aretirali ženo Marijo in tri druge sokrivce kmečke fante. Za izvršitev umora je žena obljubila Aliču 10.000 K.

Solnčni mrk dne 8. t. m. je bil vsled oblačnega neba le delno viden.

Gospodarstvo.

— **Cene žita.** Cene ovasu, postavljeno v Trst, so 110—120 lir. Cene pšenici v Subotici je 1020 K, v Velikem Bečkerek 920 do 930 K, v Novem Sadu nad 1000 K. Nova koruza, naložena na ladjo v Banatu, 420—425 K, naložena na vagon nekaj cenejša. Oves, naložen na ladjo 390—400 K, na vagon nekaj cenejši.

— **Naš izvoz pšenice v Avstrijo.** Avstrijski listi konstatirajo, da je Jugoslavija v minulemu letu izvozila v Avstrijo 2774 vagonov pšenice in 2331 vagonov pšenične moke v vrednosti 168 milijonov dinarjev.

— **Vino.** Cene vinu so padle v Trstu za 2 liri pri hektolitru. Cene vinu, postavljenemu v Zagreb, Hrvatsko vino, 8 odstotno, 12—12 K liter, vino Vršac, 10 in 11 odstotno, 16.50 K za liter.

Vinogradniki v ptujski okolici so bili prisiljeni znižati cene vinu, ker imajo precejšnje množine vina neprodane. Tako n. pr. se dobi v Ptuj liter dobrega vina za 16—24 K.

— **Les.** Cene lesu so v zadnjem času v Trstu zopet padle, trgovina je pa otežena vsled tega, ker je avstrijska vlada določila ceno za rezano blago 300 lir. Vsled tega izpodriva avstrijski les našega. Rezano jugoslovansko blago se plačuje 320—350 lir. Pred mesecem dni je bilo dražje za 20—30 lir.

— **Sladkor.** Sladkorne tovarne bodo znižale cene sladkorju na 46 K za kilogram. — Vendar ena pocenitev.

Cene v Zagrebu. Pšenica 1020, krmilni ječmen 600—650, oves 380—400, nova koruza 450—480, otrobi 400 (kron za 100 kilogram.), moka 0 16.50, 2 15.50, krušna 14.50 za kilogram; cene v Slavoniji: pšenica 1010—1020, krmilni ječmen 540, rž 820, oves 350—360, nova koruza 410—430, otrobi 320—360, moka 0 15, 2 14, krušna 13; cene v Vojvodini (Bački in Banatu): pšenica 950—1000, krmilni ječmen 520—540, rž 780—810, oves 310—340, nova koruza 410—420, otrobi 300—320, moka 0 14—14.50, 2 13—13.40, krušna 12—12.40.

— **Cene živine v Zagrebu:** voli 18—26, biki 18—20, krave 17—20, telice 18—22, telata 18—23, svinje 34—36, vse za kilogram žive teže. V Srejmu so cene povprečno za 2, v Vojvodini za 4 (izvzemši telata, ki so dražja) krone nižje. Mast stane v Zagrebu 46 do 48, v Srijemu in Vojvodini 42—44 K za kilogram; slanina je 4 krone cenejša. Mleko stane v Zagrebu 7 do 8 K liter, jajca v Zagrebu 2 do 2.50 K, v Vojvodini 2.20—2.40 K po komadu.

Steklo. Vsled svetovne konkurence so padle cene češkoslovaškemu steklu v ploščah od 65 na 30—35 K pri kvadratni plošči.

— **Padanje cen v Ameriki.** V Združenih državah padajo cene naprej, posebno masti, olju in bombažu. Cena pšenici je za malenkost poskočila.

— **Slika avstrijskih razmer in stanje avstrijske valute.** V Avstriji se je od novega leta vse podražilo. Čevlji veljajo sedaj do 2500 K, dalje moška obleka 15.000 K, 1 kg mesa 250 K, jajce 10 K. — Bankovcev imajo sedaj v Avstriji za 35 milijard. Vrednost avstrijske krone se le smpatja drži na kaki gotovi višini, kadar pričakujejo kak inozemski kredit, sicer pa gre vedno navzdol.

Razne vesti.

Pravice žensk v prestopnem letu. V anglosaškem narodu je po starem običaju ohranjena ženska pravica, da si v prestopnem letu poišče moža, ako prej ni bila deležna sreče, da bi ga dobila. Ako moški odbije žensko ponudbo, mora plačati znatno svoto ali dati jej velik dar. Na Škotskem je bil leta 1288. zakon, ki je dajal dekletom pravico, izbrati si moža. Tudi Francija je imela tak zakon. V Escanadi v Ameriki preiskrbijo z vsem potrebnim mlada dekleta, ki si poiščejo v prestopnem letu moža. V Pittsburgu je društvo, ki vspodbuja v prestopnem letu k možitvi.

Mrtva mati rodila živo dete. Pred nekaj tedni se je dogodil na ženski kliniki berlinskega vseučilišča dosedaj neverjeten in edini slučaj, da je mrtva mati šest dni po smrti rodila živo dete. Dogodek je sledeči: Na Potsdamerplatzu je avto povozil neko žensko in jo vlekkel nekaj korakov za seboj. Ženo so prepeljali v bolnico, kjer je čez nekaj ur vsled pretresenja možganov umrla. Toda ker se zanjo ni nihče zanimal, so izrežili truplo anatomskemu inštitutu. Čez šest dni je znani profesor dr. Strauch seciral truplo in se skupno s svojimi kolegi začudil, da je v ženi, ki je bila v najvišji stopnji nosečnosti, dečje srce še bilo. Naravno, da je takoj navadno seciranje ukinil in izvršil umetni porod, in kmalu je prišlo na svet živo dete, popolnoma sposobno za nadaljnje življenje. Ta slučaj je edini v zgodovini medicine, in je največje čudo to, kako je moglo ostati dete šest dni brez hrane živo. Ta slučaj je zanimiv z medicinske, toda še zanimivejši s pravne strani. Vprašanje je namreč, če sme od sedaj zdravnik dopustiti pokop noseče žene, preden ni izvršen umetni porod, ne da bi bil kriv, da je pustil pokopati tudi živo dete v nji. O tem vprašanju se je že začela debata v nemškem strokovnem listu.

Poročni par z 29 otroki. V Nemčiji se je pred kratkim ženil vdovec, ki je imel s prvo ženo 13 otrok, z vdovo, ki ji je zapustil njen mož 16 otrok. Tako ima ta poročni par na vratu 29 otrok.

Ekspedicijo za preiskajne morskoga dna pripravljajo v Londonu. Razen nekdanje ekspedicije Challengerja in monaškega kneza niso v tem oziru dosegli doslej še nobenih važnejših odkritij. Dna najglobokejših točk oceana pa niti zgoraj omenjeni ekspediciji niste dosegli, tako da življenje globočin še do danes ni zadostno preiskano.

Mesto na kolesih. Na železniških tirih blizu Budimpešte stanuje v železniških vagonih okrog 7000 oseb. Stanovalci v vagonih so večinoma begunci iz krajev, ki so pod romunsko vlado.

Petdesetletnica pariške komune. V petek dne 18. pr. m. je minilo petdeset let od časa, ko je pariški proletarijat proglasil komuno. Ta dan je Pariz bil zopet na čelu nove francoske revolucije. Komuna pa je trajala le 72 dni; propadla je vsled neodločnosti in notranjih neurejenosti in neumevanja izvršitve nujnih nalog s strani revolucionarjev. Končno je Thiersu uspelo, da je v sporazumu z bonapartistično re-

akcijo in s pomočjo Nemcev organiziral kontra-revolucionarne čete, s katerimi je premagal revolucionarje. Revolucionarji so se junaško branili in Thiers je moral naskakovati hišo za hišo, predno jih je premagal. Zmagovita buržoazija je takrat dala pomoriti več 10.000 revolucionarjev in sicer 25.000 moških, žensk in otrok je pomorila soldateska; 3000 ujetnikov so pomorili v ječah, 14.000 revolucionarjev pa je buržoazija poslala na prisilno delo v Novo Kaledonijo, 7000 pa jih je iz Francije izgnala. Nad 100.000 proletarcev je bilo takrat žrtev podivjane zmagovite buržoazije. — In socializma ne ustavi nobena morija, nobena vihra od strani buržoazije! Ideja komune živi!

— **Največji zrakoplov** na svetu grade v Ameriki. Maja bo nastopil ta nemške balone daleko prekašajoč zrakoplov pot iz Anglije v Kalifornijo — 11.000 km dolgo. Stala bo ta ladja 300.000 angl. liber, kar je „samo“ 180 milijonov naših kron.

Listnica uredništva.

Uredništvo preklicuje dopis v št. 12. „Ljudskega glasu“ pod naslovom „Ovetkovci“, kateri dopis je uvrstilo vsled nepoznanja tamkajšnjih krajevnih razmer.

Založba in last konzorcija „Ljudski Glas“.

Oblastem je odgovoren Ign. Mihevc.

Tiska: Tiskarna J. Pavliček v Kočevju.

Splošno kreditno društvo

V Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru. Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poročstvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskontujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Miši - podgane stenice - ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljaate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot; proti poljskim mišim K 12—, za podgane in miši K 12—; za ščurke, a posebno močna vrsta stane K 20—; posebno močna tinktura za stenice K 15—; uničevalec moljev K 10—; prašek za uši v obleki in perilu K 10— in 20—; proti mravljam K 10—; proti ušem pri perutnini K 10; prašek proti mrčesom K 10— in 20—, proti ušem pri ljudeh K 5— in 12—; mazilo za uši pri živini K 5— in 12—; tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) K 10—.

Pošilja po povzetju Zavod za eksport

M. Jünker, Zagreb 45, Petrinjska ul. 3.

COSULICH-LINE
= TRST-AMERIKA =
New-York — Buenos-Aires —
Rio di Janeiro — Santos
Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja voznih listov za potnike za Slovenijo edinole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana
Kolodvorska ulica 26.

Družinski list „Kres“

izide začetkom maja. List bo po svoji vsebini in obliki nekaj takega, kar Slovenci še nismo imeli. Prinašal bo na velikem formatu bogat zaklad zabavnih in poučnih spisov, katerim se bodo pridale krasne slike. Naročnina je tako majhna, da jo bo zmogel vsak človek: Člani „Svobode“ plačajo letno 9 din. (36 K), dijaki 12 din. (48 K), drugi 20 din. (80 K). Naročnina se sprejema v upravi „Kresa“, Na Bregu 12/II, Ljubljana. — Sodrugi in sodružice, naročajte se v obilnem številu na novi list, ker našim delavskim družinam je v prvi vrsti namenjen.